

PERUSTERVEYDENHUOLLON JA VAN-
HUSTEN LAITOSHOIDON

KYSTERI

OSAVUOSIKATSAUS I
Tammi-huhtikuu 2017

SISÄLLYS

1. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	3
2. SUUNNITELMAT JA TOTEUMA TAMMI-HUHTIKUU 2017	3
2.1 Asiakaslähtöisyys	3
2.2 Henkilöstö ja osaaminen	7
2.3 Palveluiden toimivuus	8
2.3.1 Vastaanottotoiminta	8
2.3.2 Laitoshoito	10
2.3.3 Suun terveydenhuolto	12
2.4 Toiminnan suoritetasoinen vastaavuus ja talous	13
2.5 KYSTERIn tuloslaskelma	14

1. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Liikelaitoksen toiminta on toteutunut ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana suunnitelmien ja hoitotakuun velvoitteiden mukaisesti.

Määrällisesti tarkasteltuna virka-ajan vastaanottokäynnit ovat hieman lisääntyneet. Puolestaan päivystyksellisten käyntien määrä on edelleen vähentynyt.

Henkilöstöresurssien näkökulmasta Kysterissä on ongelmia hammaslääkäreiden ja osittain myös hammashoitajien ja suuhygienistien saatavuudessa. Lääkärtilanne puolestaan on normalisoitunut, kun erikoistumiskoulutuksessa olleista lääkäreistä merkittävin osa on palannut omaan työpisteeseen ja sijaisia on saatu poissaolevien tilalle. Hoitohenkilöstön saataavuus on ollut hyvä. Avoimien vakanssien hakijamäärä on ollut todella hyvä. Henkilöstön sairauspoissaolot ovat edelliseen vuoteen verrattuna vähentyneet. Pääsiallisena syynä ovat tuki- ja liikuntaelämistön sairaudet.

Osastojen pitkien ja lyhyitten hoitopäivien määrät ovat laskeneet kaikissa palveluyksikössä. Koillis-Savon palveluyksikössä kaavilaisten hoitopäivät ovat toteutuneet lähes palvelusopimuksen mukaisesti, kun taas rautavaaralaisten hoitopäivät ovat ylittäneet palvelusopimuksen tavoitteet. Kuitenkin vertailtaessa edelliseen vuoteen rautavaaralaisten hoitopäivien tarve on vähentynyt. Leppävirran palveluyksikössä hoitopäivien määrä on vähentynyt selkeästi (n = 1113 pv). Palvelusopimuksen mukaiset hoitopäivien määrälliset tavoitteet alittuvat Nilakassa Keiteleen väestöä lukuun ottamatta kaikkien muiden kuntien asukkailla. Tavoitteellinen pitkäaikaispotilaiden hoitopäivien sopeuttaminen kuntien kanssa tehtävässä yhteistyössä on toteutunut hyvin. Keskeinen asia tässä on hyvin toimiva sujuva kotiutus mistä esimerkkinä on Nilakan kotiutuskoordinaattorin ja kotiutushoitajien toiminta.

Suun terveydenhuollossa näkyy yhä enemmän väestön ikääntyminen ja siihen liittyvä monisairastavuus. Vastaanottokäyntiin käytettävät ajat ovat pidentyneet. Henkilöstön kannalta tämä tarkoittaa ammatillisten taitojen tarkkaa ylläpitämistä ja kehittämistä.

Yhteydenotot potilasasiamieheen ovat hieman lisääntyneet. Haitta- ja vaaratilanneilmoitusten raporttien mukaan kaatumisien ja putoamisien määrät eivät ole vähentyneet, vaikka palveluyksiköissä keinoja näiden vähentämiseksi on suunniteltu.

Huhtikuun lopulla Kysterin tulos oli **561 119,77** euroa ylijäämäinen.

Liikelaitoksen henkilökunta ja palvelualuehallinnon edustajat ovat osallistuneet Pohjois-Savon Sote-hankkeen (PoSoTe) työryhmien työskentelyyn sekä Sitran Palvelupakettihankkeeseen.

2. SUUNNITELMAT JA TOTEUMA TAMMI-HUHTIKUU 2017

2.1 Asiakslähtöisyys

Kysterin tavoitteena on turvata mahdollisimman tasapuolisesti lähi- ja seudulliset palvelut kuntien asukkailla.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin sivuilla on Kysterin kotisivut, www.kysteri.fi linkillä pääsee suoraan ko. sivuille.

Avosairaanhoito

Hoitotakuu toteutuu

Hoitotakuun mukaisesti hyvä yhteydensaanti terveysasemille tulee olla järjestetty. Takaisinsoitto – puhelinjärjestelmä Nispan käyttöönoton tavoitteena on parempi yhteydensaanti terveyskeskusten vastaanotoille. Nispan raportointitilastoista todetaan järjestelmään tulleen palveluyksiköittäin tammi-huhtikuussa yhteensä 15945 viestiä, näissä palvelutaso oli 100 prosenttia. Yhteydenoton viive vaihteli palveluyksiköittäin siten, että nopeimmin yhteyttä otettiin Nilakassa (viiveen ka 16 min) ja pisin viive oli Leppävirralla (ka 52 min). Koillis-Savossa viive oli 25 minuuttia. Leppävirralla viiveen muutokseen vaikuttaa akuuttivastaanottoiminta. Toiminnan muutoksella kiireettömät vastaanotot on rauhoitettu.

Tammi-huhtikuun ajalta hoitoon pääsyn toteutuminen arvioitiin Alue Pegasos potilastietojärjestelmästä saatavista AvoHilmo - raportointitiedoista. Kokonaisuudessaan hoidon tarpeen arviointia tehtiin 9365 asiakkaalle 26849 kappaletta. Kiireettömän hoidon tarpeen arviointi toteutui Kysterissä tammi-huhtikuussa kolmen päivän kuluessa yhteydenotosta. Näitä hoidon tarpeen arviointeja tehtiin 7707 asiakkaalle 15616 kappaletta. Hoitoon pääsy toteutui hoidon tarpeen arvioinnista ensikäyntiin lääkäreiden vastaanotoille 13,22 päivässä (ka) ja hoitajien vastaanotoille 7,35 (ka) päivän kuluessa. Vastaanotoista nopeinten lääkärin vastaanotolle pääsi Vesannolla. Hoitoa odottaneista lyhimmät odotusajat olivat Vesannolla ja Kaavilla (n = 2 päivää). Yli 3 kuukautta hoitoa odottaneita ei ollut yhtään kappaletta. 1-2 kuukautta odottaneita oli 9 kappaletta. Hoitotakuun toteutumisen seurantaan laadittiin elokuussa 2014 oma-
valvontasuunnitelma. Tämän mukaisesti pääkäyttäjät tekevät tilastoinnin oikeellisuuden tarkistukset.

Suun terveydenhuolto

Hoitotakuussa on pysytty koko Kysterin alueella. Kiireettömän hoidon saannissa kohtuullisessa ajassa on ollut viivettä. Tämä on johtunut työvoimapulasta. Kiireelliseen hoitoon pääsee pääsääntöisesti saman päivän tai viimeistään kolmantena päivänä yhteydenotosta. Perutut ajat täytetään.

Leppävirran henkilöstötilanne ja toiminta on säilynyt vakaana. Kiireetön aika hammaslääkärille seitsemässä ja suuhygienistille kolmessa viikossa. Leppävirralla ei ole jonoja. Koillis-Savossa kiireelliseen hoitoon pääsee saman päivän aikana. Kiireettömään hammashoittoon hammaslääkärille on päässyt noin 4-10 viikon kuluessa ja suuhygienistille 3-4 viikon kuluessa. Perutut ajat on täytetty. Talvikauden aikana Kaaville ei ole ollut tarjolla hammaslääkärityövoimaa edes ostopalvelujen kautta. Nilakassa kiireellinen hoito tehdään samana päivänä virka-aikaan. Kiireettömään hoitoon pääsee 1-5 kuukauden odotuksella, tilanne vaihtelee hoitoloittain. Suuhygienistille pääsee 2-3 viikon kuluessa. Pielaveden ja Kaavin toimintaa vaikeuttaneita hammaslääkärin poissaoloja on korjattu ostopalveluilla.

Viikonloppuisin ja arkipyhinä sekä iltapäivystys on ollut Kuopion terveyskeskuksessa ostopalveluna.

Potilasasiamiestoiminta

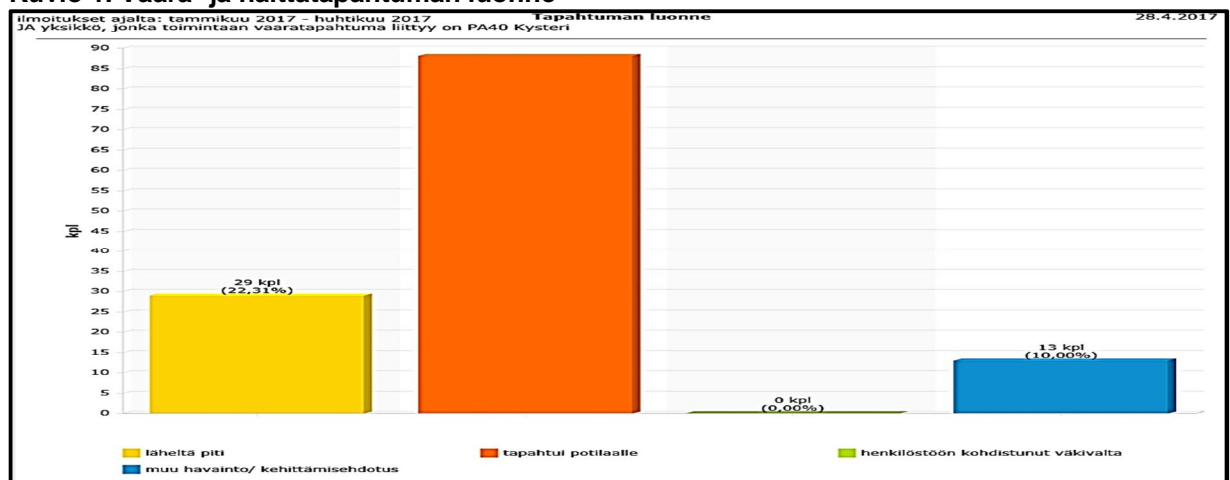
Potilasasiamiehen mukaan huhtikuun loppuun mennessä hänelle tuli yhteydenottoja yhteensä 20 kappaletta (n = 12 vuonna 2016). Yhteydenotoista kaksi kappaletta koski hoitoon pääsyä, kaksi kohtelua, hoidon laatua kahdeksan ja hoitovahinkoepäilyjä ja potilasasiakirjojen sisältöä yhteensä kaksi kappaletta. Palveluyksiköiden potilasasiamiesyhdyshenkilöille tuli yhteensä 14 yhteydenottoa. Potilasasiamiehen toimenpiteitä oli 20 kappaletta. Näistä kaikissa tapauksissa kuunneltiin asiakasta ja annettiin neuvontaa. Muistutuksia ohjattiin tekemään viidessä ja potilasvahinkoilmoituksissa neljässä tapauksessa. Potilasasiamiesyhdyshenkilöiden tekemät toimenpiteet kohdistuivat pääasiallisesti kuunteluun ja neuvotaan sekä asiapapereiden käsittelyyn. Huomioitavaa on, että tilastoissa on samojen henkilöiden asioiden käsittelyjä.

Vaaratilanteiden ennakointi

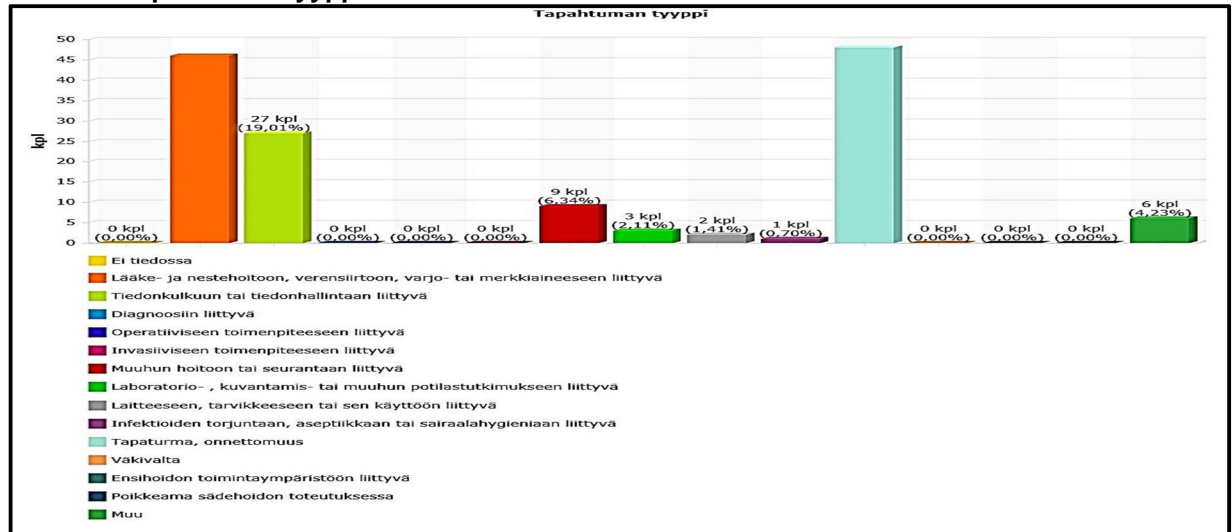
HaiPro on potilasturvallisuutta vaarantavien tapahtumien raportointimenettely ja tietotekninen työkalu. HaiPro -raportointijärjestelmä on tarkoitettu toiminnan kehittämiseen yksiköiden sisäisessä käytössä. Koko Kysterin alueelle tuli tammi-huhtikuussa HaiPro – ilmoituksia yhteensä 130 kappaletta. Näistä oli käsitelty huhtikuun lopulla 106 kappaletta. Käsittelyssä oli 16. Eniten ilmoituksia tuli tapaturmiin ja onnettomuuksiin liittyen (n = 48), sitten lääke- ja nestehoitoon liittyen (n = 46) ja seuraavaksi tiedonkulkuun ja potilastiedon hallintaan (n = 27). Tapaturmista kaatumisia oli 35 ja putoamisia 10 kappaletta. Näistä osa oli tapahtunut useammin kuin kerran samoille potilaille. Todettavissa on myös, että potilasaines on ollut vaativaa. Muistisairaudet edesauttavat kuvausten perusteella tapaturmien synnyn.

Kokonaisuudessaan tapahtumista 67,7 prosenttia tapahtui potilaalle. Läheltä piti tilanteita oli 22,3 prosenttia. Ilmoitusten mukaan pääasiallinen tapahtumapaikka oli potilashuone (42,3 %) ja toisena kohteena muu tila (13,8 %). Tapahtumien yleisimmät viikonpäivät ovat olleet tammi-huhtikuussa torstai (20 %), maanantai ja keskiviikko (molemmat 16,2 %). Riskiluokan määrittämisen mukaan riskeistä merkityksettömiä riskejä oli 35, vähäisiä riskejä 52 ja kohtalaisia riskejä 33 kappaletta. Käsittelyn jälkeen tapahtumia on käyty läpi henkilöstön kanssa pääasiassa yksikön sisällä. Näin on tavoitteena oppia toimiaan oikein ja ennakoimaan tilanteita sekä informoidaan asioista. Tapahtuman luonne on kuvattu kuviossa 1, tapahtuman tyyppi kuviossa 2 ja riskiluokka kuvioissa 3 ja ehdotus jatkotoimenpiteiksi kuviossa 4.

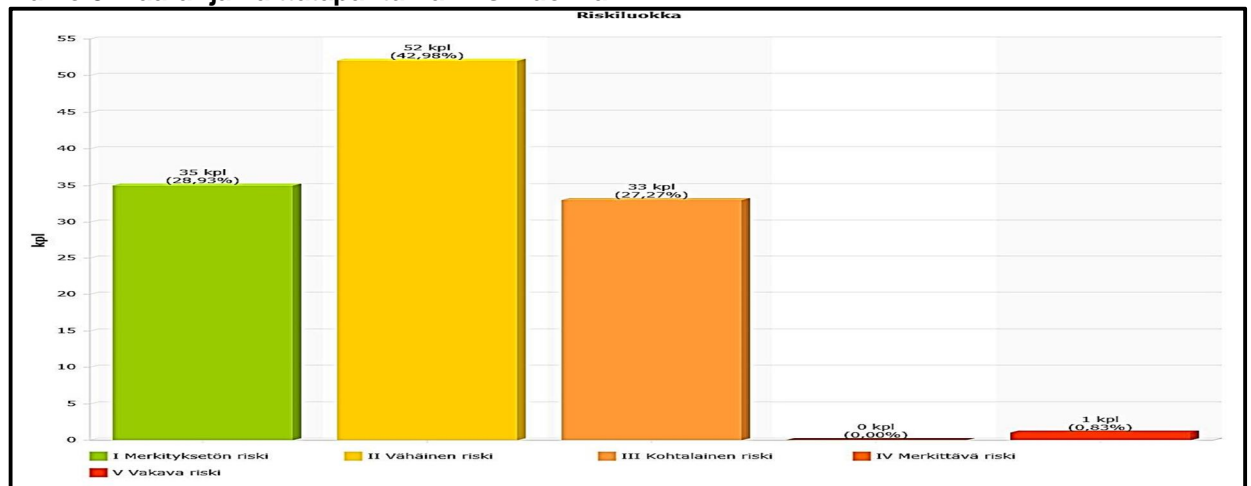
Kuvio 1. Vaara- ja haittatapahtuman luonne

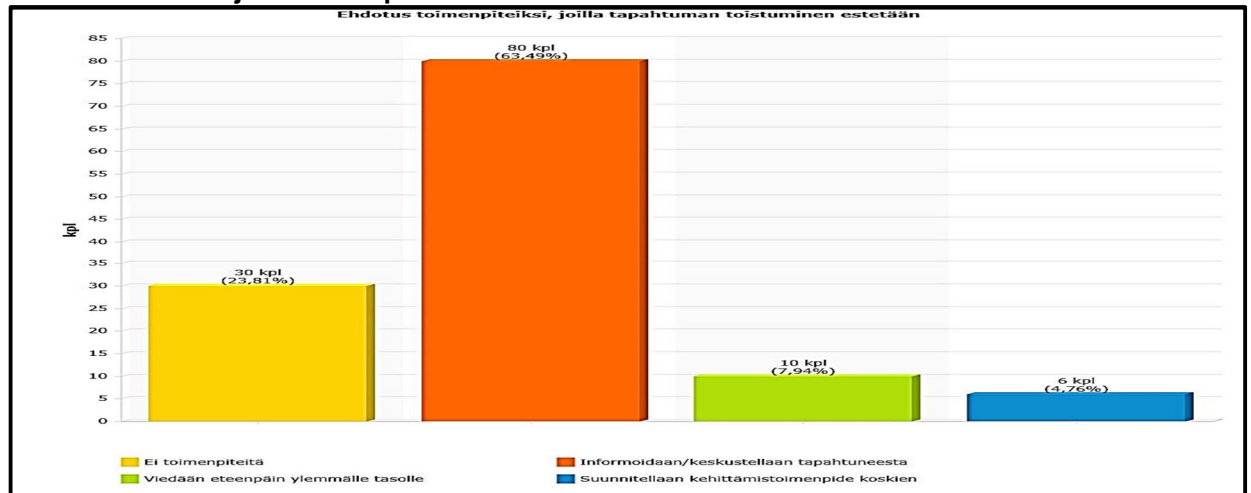
Kuvio 2. Tapahtuman tyyppi

Kuvio 3. Vaara- ja haittatapahtuman riskiluokka

Kuvio 4. Ehdotus jatkotoimenpiteiksi

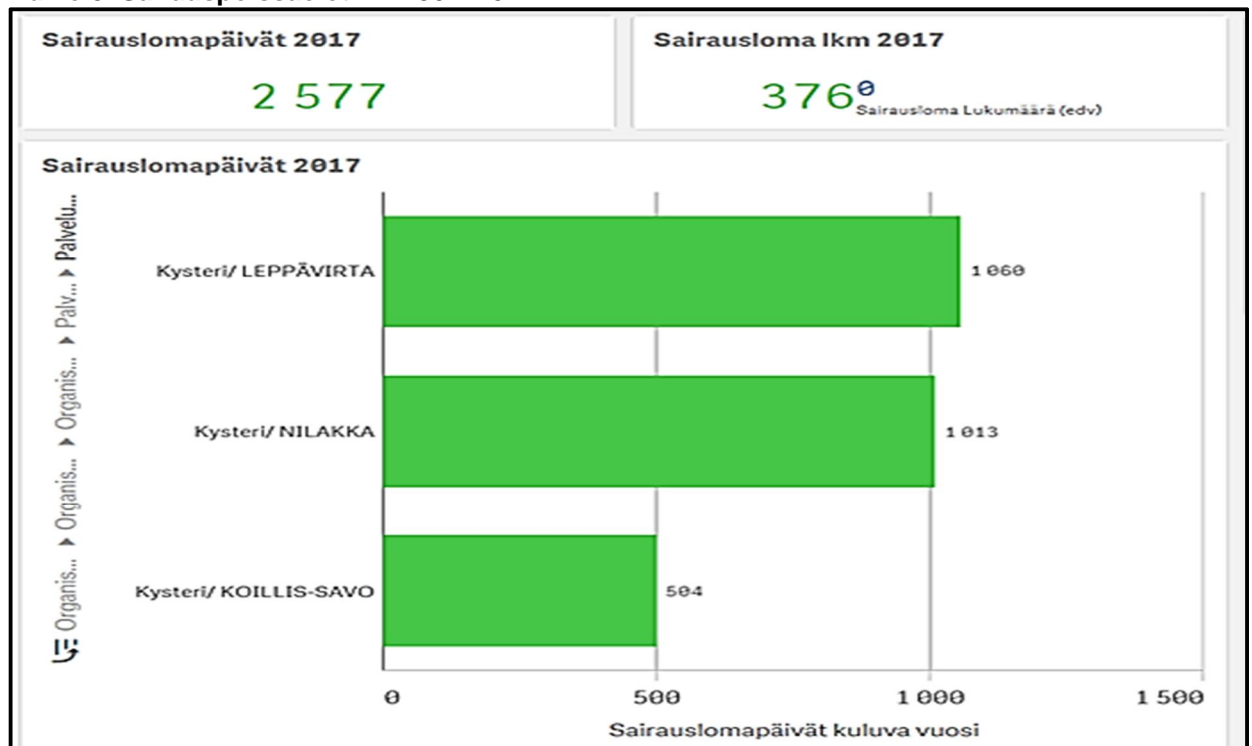
2.2 Henkilöstö ja osaaminen

Henkilöstöä on Kysterissä ollut töissä ensimmäisellä kolmanneksella sijaiset mukaan lukien keskimäärin 404 henkilöä. Vakansseja on yhteensä 364,8. Nettotyöpanosta ei voi vertailla edellisiin vuosiin, koska Juankoski liittyi kuntaliitoksella Kuopioon.

Sairauspoissaoloja henkilöstöllä oli tammi-huhtikuussa yhteensä 2577 päivää. Tämä on 820 päivää vähemmän kuin samana ajanjaksona vuonna 2016 ja 179 päivää vähemmän kuin vuonna 2015. Kuvioissa 5 on kuvattu palveluyksiköittäin sairauspoissaolojen kokonaismäärät. Henkilöä kohden sairauspoissaoloja on ollut 6,8 päivää (ka). Pääasiallinen sairauspoissaolojen syy on tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet (1235 pv, 47,9 %, vrt. 2016 1039 pv). Tämä syyryhmä lisääntyi 196 päivällä. Toisena syyryhmänä ovat mielenterveyden ongelmat (11,1 %) ja kolmantena hengityselinten sairaudet (10 %). Edellisen vuoden saamaan ajanjaksoon verrattuna Nilakan palveluyksikön sairauspoissaolopäivät vähenivät 336 ja Koillis-Savon 840 päivällä (huom. Juankosken poistuminen kuntaliitoksen myötä). Leppävirran sairauspoissaolopäivät lisääntyivät 356 päivällä.

Työnantajan näkökulmasta tuki- ja liikuntaelinvaivoihin tulee pyrkiä vaikuttamaan ennalta ehkäisevin keinoin. Suunnitelmallista ergonomiakoulutusta on järjestetty vuodeosastojen henkilökunnalle. Koulutus saatettiin osastojen henkilöstön osalta loppuun joulukuussa 2015. Tätä koulutusta jatketaan kohdentaen sitä suun terveydenhuollon henkilöstölle. Kokonaisuuden tarkastelussa Kysterin työterveyshuollon menot eivät ole nousseet vuosien 2014 - 2017 välisessä vertailussa.

Kuvio 5. Sairauspoissaolot 1.1.–30.4.2017

Uranet – järjestelmästä saatavan tiedon mukaan erilaisiin koulutuksiin osallistui tammi-huhtikuussa yhteensä 491 henkilöä. Heistä 80 henkilöä suoritti verkkokoulutuksia. Verkko-koulutuksena suoritettuja koulutuksia olivat Avekki, Opiskelijaohjaajakoulutus, Love - lääkehoidon osaaminen, Tietosuoja- ja – turva terveydenhuollossa, Potilasturvallisuutta taidolla ja eResepti terveydenhuollossa. Alueellisiin koulutuksiin osallistui yhteensä 62 henkilöä. Lisäksi henkilöstö on osallistunut suunnitelman mukaisesti klinisen lääketieteen aiheita käsitteleviin koulutuksiin (n = 89), fysioterapeutin akuutti suoravastaanotto- ja alkusammutus-, pois-tumisharjoitus- ja simulaatiokoulutuksiin. Koulutusaiheista on toteutunut osa vuoden 2017 koulutussuunnitelmasta tällä ensimmäisellä vuosikolmanneksella.

Henkilöstöryhmät kokoontuvat säännöllisesti palveluyksiköissä. Tavoitteena kokoontumisissa on ollut Kysterin toiminnan tavoitteiden läpikäyminen, yhteisistä käytännöistä sopiminen, ko-kemuksien ja tiedon välittäminen ja kehittämisideoiden kokoaminen. Hoitohenkilöstön osaa-mistasokuvaukset ovat yhtä ammattiryhmään lukuun ottamatta laadittu ja lisä – tai erityis-osaamiset on kuvattu.

2.3 Palveluiden toimivuus

Tässä osassa kuvataan palveluyksiköiden vastaanottopalveluiden, osastotoiminnan ja suun-terveydenhuollon palvelujen toteutuminen tammi-huhtikuussa 2017. Kuvioissa 6-10 on kuvattu tammi-huhtikuulta palveluyksiköiden avohoito- ja päivystyskäyntien määrät, hoitopäivät ja suun-terveydenhuollon suoritteet.

2.3.1 Vastaanottotoiminta

Leppävirran palveluyksikön vastaanottotoiminta on toiminut odotetusti. Akuuttivastaanotolla on kolme ensimmäisen kuukauden aikana hoidettu 2147 potilasta. Keskimääräinen odotus-aika on ollut kuukaudesta riippuen 41 – 62 minuuttia. Lääkäreiden ja hoitajien sijaisuudet on saatu täytettyä alkuvuonna kohtalaisen hyvin. Ostopalveluna on hankittu, kuten aiemminkin, psykiatrian erikoislääkärin palveluja. Myös geriatrian erikoislääkärin vastaanotto on jatkunut muistineuvolassa. Puheterapia, mielenterveyspalvelut, neuvolatoiminta sekä kouluterveydenhuolto ja fysioterapia ovat sujuneet ongelmitta.

Omaishoitajien terveystarkastukset ovat käynnistyneet keväällä 2017 ja vuoden loppuun mennessä kaikki omaishoitajat pyritään tapaamaan. Työttömien terveystarkastukset aloitettiin syksyllä 2016 ja ne pystytään toteuttamaan suunnitellun aikataulun mukaisesti. Lisäksi paikkakunnalle muuttaneiden pakolaisperheiden asiat on hoidettu asianmukaisesti.

Lastenneuvolan vuoden 2016 laskeneet käyntiluvut ovat keväällä 2017 kääntyneet nousuun ja äitiysneuvolassa on raskaana olevilla laskettuja aikoja enemmän kuin vuonna 2016. Lisäksi lastenneuvola on aloittanut ensimmäisen lapsen saaneisiin perheisiin ennaltaehkäisevät kotikäynnit. Näiden tarkoituksena on kertoa liikunnan ja ravinnon merkityksestä lapsen kasvuun ja kehitykseen. Lisäksi kerrotaan ruutuajan haitallisista vaikutuksista.

Koillis-Savon palveluyksikön lääkärin ja sairaanhoitajien vastaanottotoiminta on toteutunut vuoden 2016 vastaaviin lukuihin verrattuna Rautavaaralla ja Kaavilla maltillisesti kasvaneena. Palveluyksikössä ei ole tarvittu enää käyttää ostolääkäreitä. Hoitotakuu on toteutunut terveysasemilla lain määräämässä ajassa.

Mielenterveystyössä moniammatillinen jalkautuva työryhmä on vakiinnuttanut asemansa. Molemmille palveluyksikön terveysasemille mielenterveysneuvolan psykiatrian erikoislääkäripalvelut on ostettu sairaanhoitopiiriltä. Psykologin virka saatiin täytettyä viime vuoden lopulla, ja psykologipalvelut on voitu toteuttaa omana työnä.

Puheterapeutin jäädessä vuodenvaihteessa Kuopion kaupungin palvelukseen on turvauduttu ostopalveluihin, joita ei kuitenkaan ole ollut saatavilla riittävästi.

Potilastietojärjestelmät ja Kanta-palvelut ovat aiheuttaneet yhä ajoittain toiminnallisia haittoja vieden osan työpanosta.

Neuvola- ja kouluterveydenhuolto on toteutunut suunnitellusti, kuten myös fysioterapia.

Juankosken liittyminen Kuopion kaupunkiin on aiheuttanut potilaiden ohjauksessa hieman lisätyötä.

Nilakan palveluyksikön vastaanotto toiminta on toteutunut suunnitellusti. Kaikki lääkärinvirat on täytetty yllälääkärin virkaa lukuun ottamatta vakinaisesti. Lääkäritilanne on ollut aiempaa parempi ja ostopalveluihin on turvauduttu vain yksittäisinä päivinä. Hoitajatilanne poliklinikoilla on ollut myös aiempaa parempi. Jonot lääkärinvastaanoille ovat olleet varsin kohtuullisia ja hoitotakuussa on pysytty. Hoitajavastaanottomäärät ovat edelleen lisääntyneet kaikilla terveysasemilla.

Muistipoliklinikka on toiminut edelleen tehokkaasti. Muistipotilaiden lisääntyessä diagnostisia tutkimuksia ja jatkoseurantaa on siirretty osin takaisin omalääkäreille ja kotisairaanhoitoihin. Uniapneaseuranta on siirtynyt perusterveydenhuoltoon. Osteoporoosipotilaiden hoitoketju perusterveydenhuoltoon on luotu yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa. Tahdistinpoliklinikan hoitajat ovat jalkautuneet pitämään kontrollivastaanottoja terveyskeskuksessa.

Erytistutkimukset (skopiat, rasiututkimukset, ultraäänitutkimukset) on toteutettu Pielaveden ja Keiteleen terveysasemilla. Röntgenpalvelut tuottaa Kysin Kuvantamiskeskus.

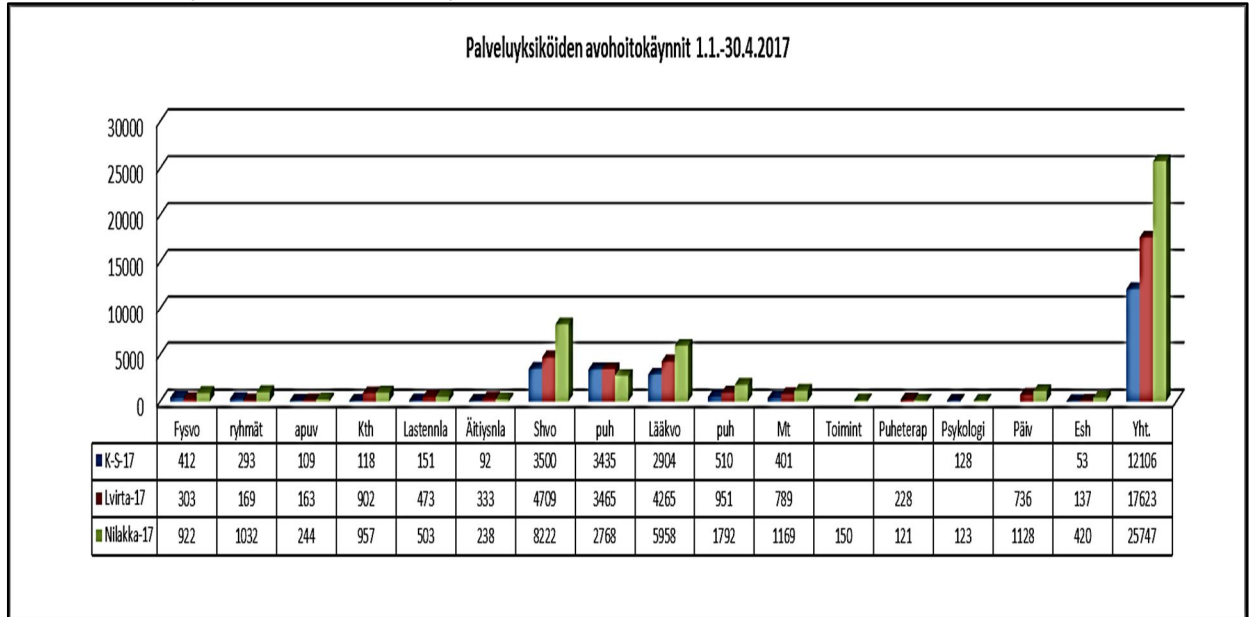
Äitiysneuvolan toiminnot on hoidettu keskitetysti. Lastenneuvola ja kouluterveydenhuolto on järjestetty terveysasemakohtaisesti. Lastenneurologi on käynyt konsultaatiokäynneillä. LAPE - hankkeeseen on osallistuttu työryhmän jäsenenä.

Mielenterveyspalveluiden toiminta ja yhteistyö on jatkunut edelleen hyvänä ja palveluntarpeeseen on pystytty vastaamaan. Palveluyksikön psykiatri on hoitanut kaikkien mielenterveysneuvoloiden psykiatrikonsultaatiot.

Puheterapeutti, toimintaterapeutti ja psykologi ovat hoitaneet keskitetysti koko palveluyksikön terapiatarpeet. Jatkuvasti lisääntyviin tarpeisiin on pystytty toistaiseksi vastaamaan ja hoitotakuun rajoissa on pysytty.

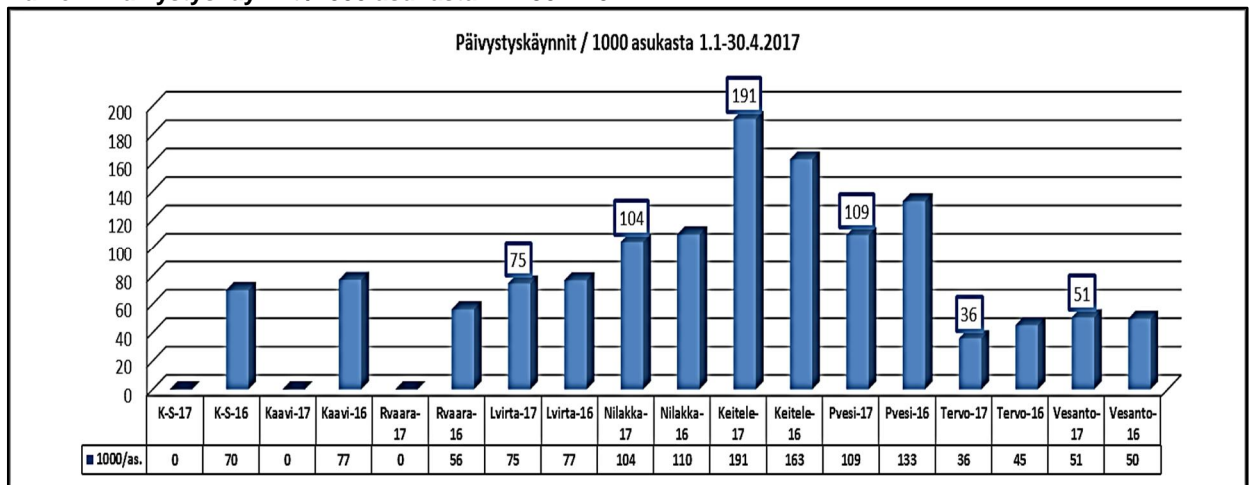
Kuviossa 6 on kuvattu palveluyksiköiden toteutuneet avohoitokäynnit.

Kuvio 6. Palveluyksiköiden avohoitokäynnit 1.1–30.4.2017, vanha

Kysterissä päivystyskäyntien määrät, verrattaessa edelliseen vuoden samaan ajankohtaan, ovat vähentyneet. Suhteutettuna 1000 asukkaaseen ilmenee, että päivystyspalveluiden käyttö Pielaveden ja Keiteleen väestöllä on runsaampaa kuin muilla. (Kuvio 7.)

Kuvio 7. Päivystyskäynnit /1000 asukasta 1.1–30.4.2017

2.3.2 Laitoshoido

Leppävuiran palveluyksikön vuodeosastojen keskimääräinen kuormitus on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna, ollen nyt 89,6 (97,9). Osasto 1:llä kuormitus on alkuvuonna ollut 91,7 (100,3), osasto 2:lla 86,3 (89,3) ja osasto 3:lla 89,1 (102,5). Kuormitukset kuvaavat 2017 alkuvuoden 1-3 tilannetta. Suluissa olevat luvut ovat vuoden 2016 kuormituslukuja. Pitkäaikaispotilaiden hoitopäivät ovat laskeneet reilulla sadalla hoitopäivällä edelliseen vuoteen verrattuna.

Vuodeosastojen henkilöstön sairauspoissaolojen määrät ovat kasvaneet huomattavasti edelliseen vuoteen verrattuna. Työterveyshuolto toteutti maaliskuussa sisäilmakyselyn. Tulokset tästä eivät ole vielä käytettävissä. Lisääntyneitä henkilöstön tarvetta aika ajoin ovat aiheuttaneet vaativat vierihoidopotilaat. Osastoilla on edelleen jatkettu hoitotyössä kuntouttavaa työtä.

Koillis-Savon palveluyksikön Kaavin osaston yhteistyö peruskuntien sosiaalitoimen kanssa potilaiden jatkohoidossa on onnistunut pääasiassa ongelmitta. Osaston kuormitusprosentti on ollut 85 - 90 prosenttia. Potilaiden hoitoisuus on ollut alkuvuoden aikana korkea. Osastotyötä on kuormittanut muun muassa saattohoidot, infektiot ja murtumien jatkohoidot. Vierihoidotajaa on jouduttu käyttämään 71 vuorokautta. Yön yli -malli on ollut käytössä ongelmitta. Siirtoviivemaksuja KYSistä ei ole ollut.

Nilakan palveluyksikössä akuuttivuodeosastohoito on toteutettu Pielaveden ja Keiteleen terveysasemilla. Pitkäaikaispotilaat on hoidettu Keiteleellä. KYSistä jatkohoitoon tulevat potilaat on pystytty ottamaan välittömästi terveyskeskuksen vuodeosastoille. Osastojen kuormitukset ovat olleet aiempaa suurempia vuoden alusta lähtien epidemioista johtuen. Kuormitukset ovat olleet keskimäärin Keiteleellä 76 % ja Pielavedellä 72 %. Akuuttiosastoilla keskimääräiset hoitoajat ovat olleet 7-9 vrk ja potilaiden vaihtuvuus suurta.

Vesannon vuodeosaston toiminnan loppuminen Kysterin järjestämänä vuoden 2017 alusta alkaen vähensi Kysteri Nilakan alueen vuodeosastopaikkoja 70:stä 50:een. Kuntien tehostunut kotihoito on vähentänyt vuodeosastohoidon tarvetta ja lisäksi kotiutushankkeen myötä vakiintunut kotiutuskoordinaattorin ja kotiutushoitajien toiminta on lyhentänyt hoitajaksoja, lisännyt potilasturvallisuutta etenkin sairaalasiirroissa sekä kehittänyt vuodeosastojen ja kuntien kotihoitojen välistä yhteistyötä. Nilakan palvelualueella on valmistauduttu vuodeosastojen profiloitumiseen ja erikoissairaanhoidon nopeisiin kotiutuksiin, missä kotiutuskoordinaattori on keskeisessä asemassa turvallisten kotiutusten järjestelyissä. Jatkossa Keiteleen osasto hoitaa akuutteja kuntoutusta tarvitsevia potilaita ja Pielaveden osasto enemmän infektio- ja sydänpotilaita.

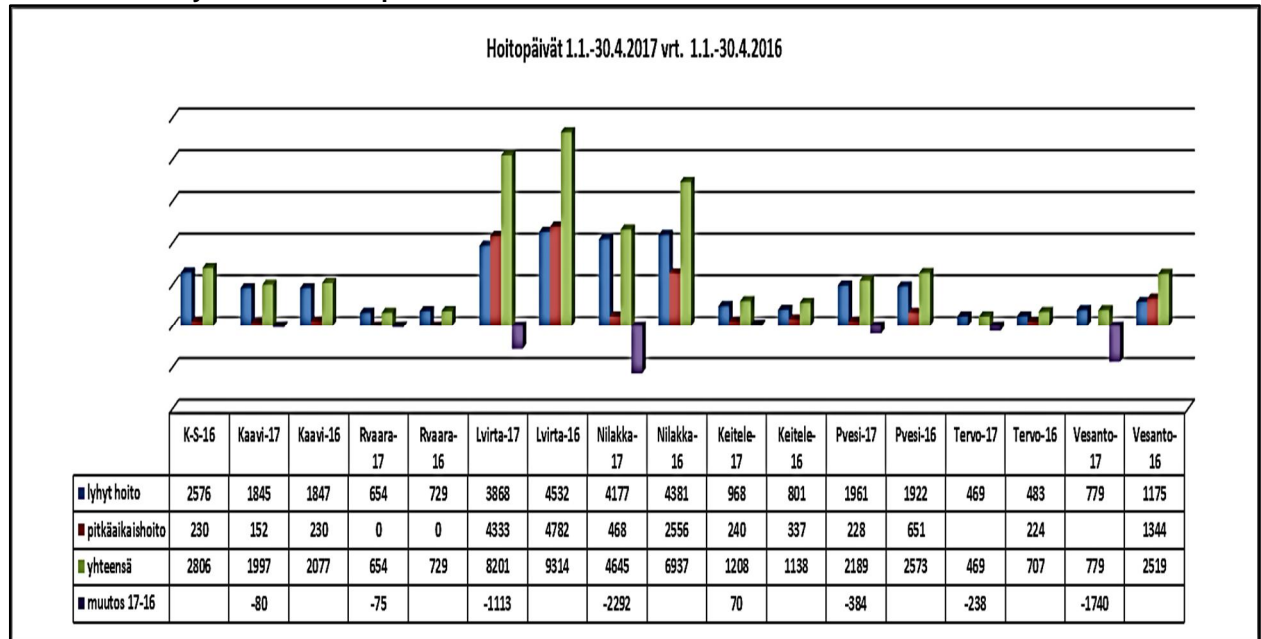
Nilakan palvelualueen vuodeosastoilla vuoden 2015 yhtenä kehittämiskohteena oli hoitotyön systemaattinen dokumentointi. Alkuvuodesta 2016 toteutetun kirjaamisen auditoinnin tuloksen mukaan kirjaaminen on Nilakan vuodeosastoilla hyvällä tasolla ja kehittämiskohteisiin on päästy kiinni. Seuraavaksi kirjaamista kehitetään myös poliklinikoilla. Vuodeosastolla on otettu käyttöön Rafaella-hoitoisuusluokitus.

Henkilöstötilanne vuodeosastolla on ollut hyvä, joskin sairaanhoitajista on ollut pula etenkin Keiteleen terveysasemalla. Sijaistarpeita on tarkasteltu kriittisesti koko palveluyksikössä.

Kuluvana vuonna panostetaan myös pienten henkilöstöryhmien koulutuksiin. Laitoshuoltajille ja terveyskeskusavustajille järjestetään räätälöityä täydennyskoulutusta paikallisesti.

Kuviossa 8 on kuvattu palveluyksiköiden hoitopäivät.

Kuvio 8. Palveluyksiköiden hoitopäivät 1.1.–30.4.2017 vrt. 1.1.–30.4.2016

2.3.3 Suun terveydenhuolto

Leppävirran palveluyksikön suun terveydenhuollossa on työskennellyt neljä hammaslääkärää, millä määrällä on kyetty vastaamaan palvelujen tarpeeseen. Suukirurgian palveluja on ostettu vähäisessä määrässä. Oikojahammaslääkärin palveluja on ostettu entiseen tapaan.

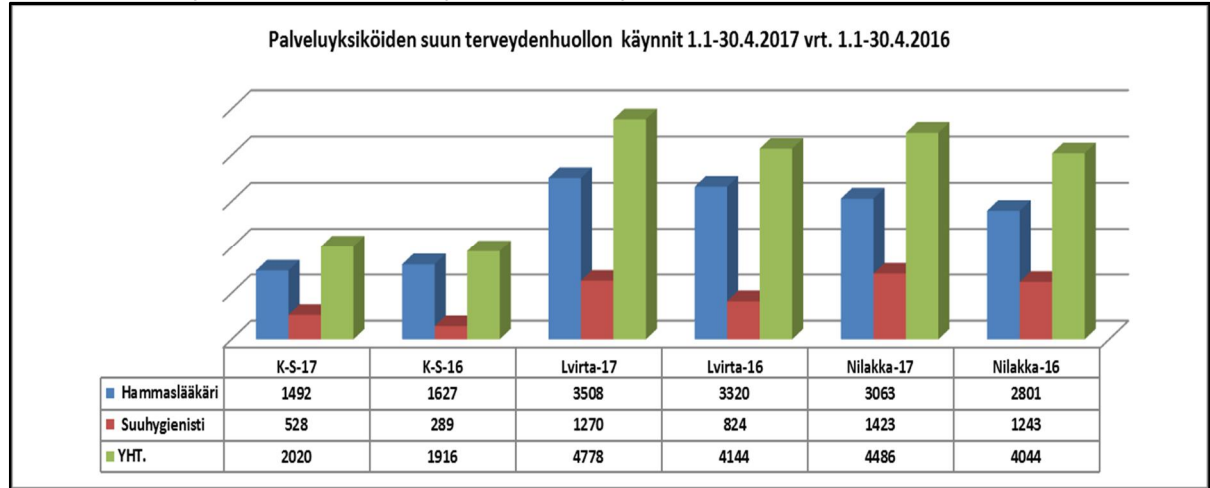
Koillis-Savon palveluyksikön suun terveydenhuollolla on ollut vaikeuksia vastata palvelukysyntään. Kaavilla on pula hammaslääkäreistä. On jouduttu turvautumaan ostopalveluihin. Lisäksi Kysterin johtava hammaslääkäri on työskennellyt siellä yhden päivän viikosta. Rauta-vaara on selvinnyt palvelujen tarjonnasta hyvin eikä hoitojonoa ole päässyt kertymään hammaslääkärin vastaanotolle. Oikomishoitoja on toteutettu ostopalveluna. Kuvantamispalvelut suun terveydenhuoltoon on ostettu Kuopion kaupungilta.

Nilakan palveluyksikön suun terveydenhuollossa on edelleen ollut huomattava hammaslääkärivaje. Tervon hammaslääkäri on toiminut koko Kysterin johtavana hammaslääkärinä ja tehnyt edelleen osan työajastaan klinistä työtä Tervossa.

Hammaslääkäreiden sijaisten saaminen on ollut erittäin vaikeaa ja palveluyksikössä on jouduttu turvautumaan ostopalveluihin, joita myös on ollut rajoitetusti tarjolla. Suun terveydenhuollon vastaanotto toiminta on kuitenkin toistaiseksi pystytty järjestämään hoitotakuun rajoissa ja kiireettömään hoitoon on päässyt 1-5 kuukauden odotusajalla. Kiireelliseen hoitoon on päässyt samana päivänä. Oikomishoitajien konsultointipalvelut on ostettu ulkopuoliselta palveluntuottajalta, mutta varsinainen hoito on tehty omana toimintana.

Kuviossa 9 on kuvattu palveluyksiköiden suun terveydenhuollon käynnit.

Kuvio 9. Palveluysiköiden suun terveydenhuollon käynnit 1.1–30.4.2017 vrt. 1.1.–30.4.2016

2.4 Toiminnan suoritetasoinen vastaavuus ja talous

Kysterin palvelut on tuotteistettu, kuvattu ja niille on laskettu hinta. Hinnoittelu on palveluysikkökohtainen. Hinnoittelua tarvittaessa tarkastellaan siten, että palveluysikkökohtaisesti kustannusvastaavuus toteutuu tilinpäätösvaiheessa.

Koko Kysterin tasolla palvelusopimuksen suoritekertymästä toteutuu neljän kuukauden ajalta avohoidon palveluista 34,3, vuodeosastohoidosta 29 ja suun terveydenhuollosta 34,3 prosenttia arvioidusta tasosta.

Suoritekertymää verrataan palvelusopimuksessa arvioituun suoritteiden määrään taulukossa 1. Tarkastelu tehdään erikseen huomioiden avohoidon ja suun terveydenhuollon suoritteiden sekä hoitopäivien kertymät. (Taulukko 1.)

Leppävirta:

Palvelusopimuksen mukainen suoriteperusteinen toteuma on avohoidossa 32 vuodeosastohoidossa 30,4 ja suun terveydenhuollossa 34,5 prosenttia.

Nilakka:

Palvelusopimuksen mukainen suoriteperusteinen toteuma on avohoidossa 36,5, vuodeosastohoidossa 25,6 ja suun terveydenhuollossa 35 prosenttia. Vuodeosaston hoitopäivissä Terrovossa ja Vesannolla suunnitelman mukaiset alitukset ovat merkittäviä. Myös Pielaveden hoitopäivien palvelusopimuksessa arvioitu määrä alittuu.

Koillis-Savo:

Palvelusopimuksen mukainen suoriteperusteinen toteuma avohoidossa toteutuu suunnitelman mukaisesti. Hoitopäivien osalta tavoite hieman alittuu (32,3 %) kuten myös suun terveydenhuollossa (32,4). Rautavaaran hoitopäivät ylittyvät suunnitellusta.

Taulukko 1. Avohoidon, vuodeosaston hoitopäivien ja suun terveydenhuollon suoritekertymä 1.1.–30.4.2017 ja vuoden 2017 palvelusopimus sekä vertailu vuoden 2016 suoritteisiin

KYSTERIN PALVELUSUORITTEET 4_2017 vrt. palvelusopimus ja 4_2016													33,33 %		
	Avohoidon					Vuodeosasto					Suun th				
Kunta	Avohoido-17	Palvelusop	Vrt. %	Avohoido-16	Vrt.kpl	Vuodeos-17	Palvelusop	Vrt. %	Vuodeos-16	Vrt.kpl	Suun th-17	Palvelusop	Vrt. %	Suun th-16	Vrt.kpl
Leppävirta	17623	55070	32,0	17090	533	8201	27000	30,4	9314	-1113	4778	13850	34,5	4144	634
Keitele	5692	15430	36,9	5297	395	1208	3180	38,0	1138	70	1196	3100	38,6	843	353
Pielavesi	10492	30360	34,6	10148	344	2189	7460	29,3	2573	-384	1746	5100	34,2	1668	78
Tervo	4103	10220	40,1	3786	317	469	2430	19,3	707	-238	630	2000	31,5	674	-44
Vesanto	5460	14450	37,8	4986	474	779	5100	15,3	2519	-1740	914	2800	32,6	859	55
Nilakka	25747	70460	36,5	24217	1530	4645	18170	25,6	6937	-2292	4486	12800	35,0	4044	442
Kaavi	8199	24494	33,5	8055	144	1997	6700	29,8	2077	-80	1135	3530	32,2	1113	22
Rautavaara	3907	11547	33,8	3727	180	654	1500	43,6	729	-75	885	2700	32,8	803	82
Koillis-Savo	12106	36041	33,6	11782	324	2651	8200	32,3	2806	-155	2020	6230	32,4	1916	104
Kysteri yht.	55476	161571	34,3	53089	2387	15497	53370	29,0	19057	-3560	11284	32880	34,3	10104	1180

2.5 KYSTERIN tuloslaskelma

Koko liikelaitoksessa neljän ensimmäisen kuukauden tulos on 561 120 euroa ylijäämäinen. Liikelaitostasolla tarkasteltuna voidaan todeta että, hoitopalveluiden myyntitulot jäsenkunnille ovat edelliseen vuoteen verrattuna alittuneet (16,2 %), ulkokuntamyynti on vähentynyt 20,5 prosenttia. (Taulukko 2.)

Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot ovat pienentyneet (15,5 %). Palvelujen ostot alittuivat 12,7 prosenttia. Myös henkilöstömenot alittuivat 17,9 prosenttia. (Taulukko 2.)

Kysterin neljän kuukauden tulos on keskushallinnossa 0 €, Nilakassa +260 686, Koillis-Savossa - 4 305 € ja Leppävirralla + 304 739 €. (Taulukot 3-6.)

Palveluyksiköt

Leppävirta

Tulos on 304 739 euroa ylijäämäinen. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkokuntamyynti nousi (57,36 %). Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot laskivat (3,39 %) viime vuoteen verrattuna. Palvelujen ostot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna (5,39 %). (Taulukko 4.)

Nilakka

Tulos on 260 686 euroa ylijäämäinen. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkokuntamyynti nousi (14,78 %). Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot kohosivat (6,84 %) ja palvelujen ostot (-4,79 %) alittuivat. (Taulukko 5.)

Koillis-Savo

Tulos on 4 305 euroa alijäämäinen. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkokuntamyynä väheni (-70,33). Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot alittivat (-51,93 %). Palvelujen ostot alittuivat (-35,95 %). Henkilöstömenot alittuivat (-47,76 %). (Taulukko 6.)

TAULUKKO 2. PERUSTERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOS KYSTERI

KYSTERIN TULOSLASKELMA VUODELTA 2017, 1-4			
	01.01.-30.04.2017	01.01.-30.04.2016	Muutos %
Liikevaihto	9 159 031,11	10 940 280,84	-16,3 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	8 873 160,00	10 585 126,40	-16,2 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	253 411,92	318 903,92	-20,5 %
Muu ulkoinen myynti	32 459,19	36 250,52	-10,5 %
Liiketoiminnan muut tuotot	1 254 948,50	1 564 374,37	-19,8 %
Materiaalit ja palvelut	-3 135 729,08	-3 618 322,17	-13,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-732 813,60	-867 138,79	-15,5 %
Ostot tilikauden aikana	-732 813,60	-867 138,79	-15,5 %
Ulkoiset	-526 350,54	-621 586,56	-15,3 %
Kuntayhtymältä	-206 463,06	-245 552,23	-15,9 %
Palvelujen ostot	-2 402 915,48	-2 751 183,38	-12,7 %
Ulkoiset	-1 965 925,73	-2 308 935,32	-14,9 %
Kuntayhtymältä	-436 989,75	-442 248,06	-1,2 %
Henkilöstökulut	-5 794 419,67	-7 058 778,42	-17,9 %
Palkat ja palkkiot	-4 810 056,81	-5 810 321,92	-17,2 %
Henkilösivukulut	-984 362,86	-1 248 456,50	-21,2 %
Eläkekulut	-858 224,43	-1 040 006,09	-17,5 %
Muut henkilösivukulut	-126 138,43	-208 450,41	-39,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-50,00	-31 230,41	-99,8 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	-50,00	-31 230,41	-99,8 %
Liiketoiminnan muut kulut	-919 469,58	-1 237 176,06	-25,7 %
Ulkoiset	-911 912,20	-1 228 842,62	-25,8 %
Kuntayhtymältä	-7 557,38	-8 333,44	-9,3 %
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	564 311,28	559 148,15	0,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 191,51	-3 456,80	-7,7 %
Korkotuotot	1 571,57	1 599,26	-1,7 %
Korvaus peruspääomasta	-332,00	-336,00	-1,2 %
Muille maksetut korkokulut	-4 431,08	-4 720,06	-6,1 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	561 119,77	555 691,35	1,0 %

TAULUKKO 3. KYSTERIN HALLINTO PY 400

PY 400 TULOSLASKELMA VUODELTA 2017, 1-4			
	01.01.-30.04.2017	01.01.-30.04.2016	Muutos %
Liikevaihto	7	0	
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	0	0	
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	7	0	
Muu ulkoinen myynti	0	0	
Liiketoiminnan muut tuotot	450 670	407 493	10,60 %
Materiaalit ja palvelut	282 237	244 077	15,63 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	251	513	-51,08 %
Ostot tilikauden aikana	251	513	-51,08 %
Ulkoiset	513	513	-19,60 %
Kuntayhtymältä	-20,06	0	
Palvelujen ostot	281 986	243 565	15,77 %
Ulkoiset	77 881	87 945	-11,44 %
Kuntayhtymältä	204 105	155 620	31,16 %
Henkilöstökulut	160 172	154 333	3,78 %
Palkat ja palkkiot	131 576	125 250	5,05 %
Henkilösivukulut	28 596	29 083	-1,67 %
Eläkekulut	22 434	22 295	0,63 %
Muut henkilösivukulut	6 162	6 788	-9,23 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0,00 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	0	0	0,00 %
Liiketoiminnan muut kulut	9 507	11 977	-20,63 %
Ulkoiset	1 950	3 644	-46,50 %
Kuntayhtymältä	7 557	8 333	-9,31 %
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-1 240	-2 895	-57,18 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1 240	1 263	-1,88 %
Korkotuotot	1 572	1 599	-1,73 %
Korvaus peruspääomasta	-332	-336	-1,19 %
Muille maksetut korkokulut	0	0	0,00 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	-1 632	-100 %

TAULUKKO 4. LEPPÄVIRTA PY 410

Py 410 TULOSLASKELMA VUODELTA 2017, 1-4			
	01.01.-30.04.2017	01.01.-30.4.2016	Muutos %
Liikevaihto	3 051 944	3 018 983	1,09 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	2 978 408	2 966 706	0,39 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	65 500	41 624	57,36 %
Muu ulkoinen myynti	8 036	10 653	-24,56 %
Liiketoiminnan muut tuotot	549 469	556 993	-1,35 %
Materiaalit ja palvelut	1 094 453	1 058 873	3,36 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	236 893	245 194	-3,39 %
Ostot tilikauden aikana	236 893	245 194	-3,39 %
Ulkoiset	166 378	171 251	-2,85 %
Kuntayhtymältä	70 515	73 942	-4,64 %
Palvelujen ostot	857 559	813 680	5,39 %
Ulkoiset	665 708	673 776	-1,20 %
Kuntayhtymältä	191 851	139 903	37,13 %
Henkilöstökulut	1 958 409	2 041 265	-4,06 %
Palkat ja palkkiot	1 628 688	1 660 352	-1,91 %
Henkilösivukulut	329 721	380 913	-13,44 %
Eläkekulut	288 624	297 960	-3,13 %
Muut henkilösivukulut	41 097	82 953	-50,46 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	5 307	-100 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	0	5 307	-100 %
Liiketoiminnan muut kulut	243 006	273 101	-11,02 %
Ulkoiset	273 101	273 101	-11,02 %
Kuntayhtymältä			
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	305 546	197 431	156,11 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-848	-799	1,03 %
Korkotuotot			-66,70 %
Korvaus peruspääomasta			1,20 %
Muille maksetut korkokulut	-848	-799	1,03 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	304 739	196 631	54,98 %

TAULUKKO 5. NILAKKA PY 420
Py 420 TULOSLASKELMA VUODELTA 2017, 1-4

	01.01.-30.04.2017	01.01.-30.4.2016	Muutos %
Liikevaihto	4 280 799	4 496 320	-4,79 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	4 121 528	4 358 632	-5,44 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	124 466	124 119	14,78 %
Muu ulkoinen myynti	16 805	13 569	23,85 %
Liiketoiminnan muut tuotot	458 324	558 877	-17,99 %
Materiaalit ja palvelut	1 462 621	1 495 272	-2,18 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	358 017	335 086	6,84 %
Ostot tilikauden aikana	358 017	335 086	6,84 %
Ulkoiset	258 610	235 241	9,93 %
Kuntayhtymältä	99 407	99 845	-0,47 %
Palvelujen ostot	1 104 604	1 160 186	-4,79 %
Ulkoiset	781 505	876 863	-10,87 %
Kuntayhtymältä	319 059	283 323	14,04 %
Henkilöstökulut	2 560 059	2 727 463	-6,14 %
Palkat ja palkkiot	2 114 620	2 264 413	-6,62 %
Henkilösivukulut	445 499	463 050	-3,80 %
Eläkekulut	388 135	405 324	-4,24 %
Muut henkilösivukulut	57 304	57 725	-0,73 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	23 045	-100 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	0	23 045	-100 %
Liiketoiminnan muut kulut	452 262	496 259	-8,87 %
Ulkoiset	452 262	496 259	-8,87 %
Kuntayhtymältä			
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	264 180	313 158	-195,40 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 494	-3 463	0,90 %
Korkotuotot			
Korvaus peruspääomasta			
Muille maksetut korkokulut	-3 494	-3 463	0,90 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	260 686	309 695	-15,82 %

TAULUKKO 6. KOILLIS-SAVO PY 430

Py 430 TULOSLASKELMA VUODELTA 2017, 1-4			
	01.01.-30.04.2017	01.01.-30.4.2016	Muutos %
Liikevaihto	1 826 281	3 422 799	-46,64 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	1 773 224	3 259 788	-45,60 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	45 439	153 161	-70,33 %
Muu ulkoinen myynti	7 618	9 850	-22,66 %
Liiketoiminnan muut tuotot	236 345	444 115	-46,78 %
Materiaalit ja palvelut	736 278	1 221 024	-39,70 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	137 652	286 346	-51,93 %
Ostot tilikauden aikana	137 652	286 346	-51,93 %
Ulkoiset	101 092	214 582	-52,89 %
Kuntayhtymältä	36 561	71 765	-49,05 %
Palvelujen ostot	598 625	934 677	-35,95 %
Ulkoiset	449 659	693 029	-35,12 %
Kuntayhtymältä	153 005	241 648	-61,64 %
Henkilöstökulut	1 115 779	2 135 718	-47,76 %
Palkat ja palkkiot	935 172	1 760 307	-46,87 %
Henkilösivukulut	180 607	375 410	-51,89 %
Eläkekulut	159 032	314 427	-49,42 %
Muut henkilösivukulut	21 575	60 984	-64,62 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	2 879	-100 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	0	2 879	-100 %
Liiketoiminnan muut kulut	214 744	455 839	-52,89 %
Ulkoiset	214 744	455 839	-52,89 %
Kuntayhtymältä			
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-4 176	51 455	-108,11 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-129	-458	-71,73 %
Korkotuotot			
Korvaus peruspääomasta			
Muulle maksetut korkokulut	-129	-458	-71,73 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-4 305	50 997	-108,44 %